

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Wydawca: Magistrat stoł. miasta Poznania.

Redaktor: Zygmunt Zaleski.

Rocznik 18.

Marzec 1929.

Nr. 3.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Zdrowotność. — IV. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — V. Zamożność i ubóstwo. — VI. Praca. — VII. Apropozycja mięsna. — VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne. — Przegląd kwartalny.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) Według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	1	—	1	—	—	—	2
20—24	9	21	14	1	—	—	—	45
25—29	5	20	12	3	—	—	—	40
30—39	1	—	8	5	1	—	—	20
40—49	—	2	1	4	1	—	—	8
50—59	—	—	—	—	—	—	—	—
60 i wyżej	—	1	—	—	—	—	—	1
Ogółem kobiet	15	50	35	14	2	—	—	116

W tem związków zamiejscowych —.

b) Według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiędz.	
wolni . . .	104	4	1	109
wdowcy . .	4	—	—	4
rozwiędz. .	3	—	—	3
Ogółem kobiet	111	4	1	116

W tem związków zamiejscowych —.

c) Według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	113	—	—	—	113
ewangelickiego	1	—	—	—	1
możeszowego	1	—	1	—	2
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	115	—	1	—	116

W tem związków zamiejscowych —.

d) Według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	113	—	—	113
niemieckiej	—	1	—	1
innej . . .	1	—	1	2
Ogółem kobiet	114	1	1	116

W tem związków zamiejscowych —.

2. Urodzenia.

a) Według płci i pochodzenia.

Nowo-rodki płci	żywo urodzone					martwe			Ogółem
	ślubne	nieślubne	ogółem	z tych urodzone		ślubne	nieślubne	ogółem	
				w za- kła- dach	jako bli- źnięta i t. d.				
1. Miejskowe.									
m.	199	29	228	50	9	6	2	8	236
ż.	195	40	235	63	13	3	1	4	239
ogółem	394	69	463	113	22	9	3	12	475
2. Zamiejscowe.									
m.	15	11	26	26	—	—	—	—	26
ż.	17	14	31	29	—	1	—	1	32
ogółem	32	25	57	55	—	1	—	1	58
3. Wszystkie urodzenia.									
m.	214	40	254	76	9	6	2	8	262
ż.	212	54	266	92	13	4	1	5	271
Ogółem	426	94	520	168	22	10	3	13	533

Zgłoszeń spóźnionych: 28 (27 z lutego 1929 r., 1 z lipca 1928 r.) 25 miejskowe i 3 zamiejscowe.

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Zawód ojca wzgl. matki	miejsc.	zamiejsc.	ogółem
A. Ślubni według zawodu ojca			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	30	10	40
2. Urzędnicy prywatni	52	5	57
3. Rzemieśnicy (czeladź)	132	2	134
4. Robotnicy i p.	117	4	121
5. Zawody umysłowe wolne	7	5	12
6. Urzędnicy publiczni	56	6	62
7. Inne zawody	—	—	—
8. Bez zawodu i nieznanego zawodu	—	—	—
Ogółem	394	32	426
B. Nieślubni według zajęcia matki			
a) Pracownice przemysłowe	19	3	22
b) Służące	28	20	48
c) Pracownice handlowe i biurowe	15	—	15
d) Zawody wolne	—	—	—
e) Inne zawody	—	—	—
f) Bez zawodu i nieznanego zawodu	7	2	9
Ogółem	69	25	94

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	moż.	inne	ogółem	
1. Miejskowe						
katol. . .	387	1	—	—	388	67
ewang. . .	—	4	—	—	4	1
moż. . .	—	—	2	—	2	—
inne i niez.	—	—	—	—	—	1
Ogółem	387	5	2	—	394	69
2. Wszystkie urodz						
katol. . .	415	1	—	—	416	91
ewang. . .	1	7	—	—	8	2
moż. . .	—	—	2	—	2	—
inne i niez.	—	—	—	—	—	1
Ogółem	416	8	2	—	426	94

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ...dzieckiem														Ogół- tem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
1. Miejskowe																	
pol.	pol.	136	85	65	45	24	10	7	9	4	—	2	—	—	—	387	67
pol.	niem.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2
inne i niez.	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Ogółem		138	86	67	46	25	10	7	9	4	—	2	—	—	—	394	69
2. Wszystkie urodz.																	
pol.	pol.	150	92	68	45	25	11	8	10	4	—	2	1	—	—	416	92
pol.	niem.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	1	1	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2
inne i niez.	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Ogółem		153	93	71	47	26	11	8	10	4	—	2	1	—	—	426	94

3. Zgony.

a) Według przyczyn śmierci i płci.

Liczba skróconego mał- wictwa miedzywarod.	Przyczyna śmierci	1. Miejscowe									2. Wszystkie zgony								
		Ogółem			W tem dzieci						Ogółem			W tem dzieci					
		m.	ż.	ra- zem	w 1. r. życia				w 2-5 roku		m.	ż.	ra- zem	w 1. r. życia				w 2-5 roku	
					m.	nie- śl.	śl.	nie- śl.	m.	ż.				m.	nie- śl.	śl.	nie- śl.	m.	ż.
1	Dur brzuszny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Dur osutkowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Zimnica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Płonica	1	1	2	—	—	—	—	1	1	1	1	2	—	—	—	—	1	1
7	Krzusiec	1	1	2	—	—	—	1	—	—	1	1	2	—	—	—	1	1	—
8	Błonica	1	3	4	1	—	1	—	—	2	1	3	4	1	—	1	—	—	2
9	Grypa	4	—	4	2	1	—	—	—	—	4	—	4	2	1	—	—	—	—
10	Cholera azjatycka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Cholera swojska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Inne choroby nagminne . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
13	Gruźlica narządu oddech.	16	16	32	—	—	3	—	1	—	17	16	33	—	—	3	—	1	—
14	Gruźlica opon mózgowych	1	2	3	1	—	1	—	—	1	2	2	4	1	—	1	—	—	1
15	Gruźlica innych narządów	3	—	3	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	1	—
16	Rak i inne nowotwory złośliwe	7	11	18	—	—	—	—	—	—	10	13	23	—	—	—	—	—	—
17	Zapalenie opon mózgow.	2	2	4	—	1	—	—	—	—	3	3	6	—	1	—	—	1	1
18	Krwotok i rozmięknienie mózgu	4	3	7	—	—	—	—	—	—	4	4	8	—	—	—	—	—	—
19	Choroby serca	18	19	37	2	—	—	—	—	—	21	20	41	2	—	—	—	—	—
20	Ostry nieżyt oskrzeli . . .	—	4	4	—	—	2	—	—	2	—	4	4	—	—	2	—	—	2
21	Przewlekły nieżyt oskrzeli	2	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
22	Zapalenie płuc	18	6	24	2	4	2	2	4	2	22	7	29	2	4	3	2	4	2
23	Inne choroby narządów oddechowych	7	6	13	—	—	1	—	1	—	8	6	14	—	—	1	—	1	—
24	Choroby żołądka	1	2	3	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	—
25	Biegunka i zapal. jelit . .	5	3	8	2	2	1	1	—	—	6	3	9	2	2	2	1	1	—
26	Zapalenie ślepej кишки . .	—	2	2	—	—	1	—	—	—	1	3	4	—	—	1	—	—	—
27	Przepuklina i wgłobienie jelit	1	2	3	—	—	1	—	—	—	1	2	3	—	—	1	—	—	—
28	Marskość wątroby	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
29	Zapalenie nerek	—	2	2	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	—	—	—
30	Guzy nierakowe i inne cho- roby narząd płc. ukobiet . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
31	Zakażenie połogowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
32	Inne choroby ciąży i porodu	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—
33	Włośność wrodzona i wady rozwoju	13	19	32	9	4	12	7	—	—	14	21	35	10	4	13	8	—	—
34	Uwład starczy	2	14	16	—	—	—	—	—	—	2	14	16	—	—	—	—	—	—
35	Śmierć gwałtowna:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) przypadkowa	2	3	5	—	—	—	—	—	2	2	3	5	—	—	—	—	—	2
	b) zabójstwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Samobójstwo	1	2	3	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	—	—	—
37	Choroby wyżej niewy- szcégólnione	20	14	34	6	3	3	—	1	1	24	17	41	6	3	4	—	1	1
38	Choroba niewiadoma albo nie określona	2	2	4	1	—	1	—	1	—	3	2	5	1	—	1	—	1	—
Ogółem		133	142	275	26	15	30	11	11	11	160	158	318	27	15	33	12	13	12

Zgłoszeń spóźnionych: 5 (4 z lutego 1929 r., 1 z grudnia 1928 r.)

Zgłoszeń spóźnionych: 6 (5 z lutego 1929 r., 1 z grudnia 1928 r.)

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia,
według zajęcia matki.

Zajęcie matki	miejsc.	zamiejsc.	Ogółem
a. Pracownice przemysł.	8	—	8
b. Służące	12	1	13
c. Pracownice handlowe i biurowe	3	—	3
d. Zawody wolne	—	—	—
e. Inne zawody	—	—	—
f. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	3	—	3
Ogółem	26	1	27

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat
według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	ow'low.	rozwiędz.	stanu nie- zanego	Ogółem
1. Miejscowe						
mężczyźni	19	52	5	—	2	78
kobiety	20	34	33	—	—	87
Ogółem	39	86	38	—	2	165
2. Wszystkie zgony						
mężczyźni	34	59	5	—	2	100
kobiety	23	42	33	—	—	98
Ogółem	57	101	38	—	2	198

d) Według narodowości

1. zmarło miejscowych: 165 Polaków, 9 Niemców, 1 innych i niezn. narod.
2. Zmarło wogóle: 306 Polaków, 11 Niemców, 1 innych i niezn. narod.

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	1. Miejscowe												2. Wszystkie zgony													
	Wyznanie				Zajęcie								Ogółem	Wyznanie				Zajęcie								Ogółem
	katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samodz. handl. przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieśnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.		katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samodz. handl. przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieśnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.	
Do 5	100	3	—	1	4	9	24	2	—	12	—	3	104	108	3	—	1	6	10	24	57	—	12	—	3	112
6—10	4	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	4
11—15	2	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2	4	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	4
16—20	8	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	4	8	9	—	—	—	1	3	1	—	—	—	—	4	9
21—30	18	1	—	—	1	4	3	4	2	2	—	3	19	31	1	—	2	2	4	4	7	2	11	—	4	34
31—40	13	—	—	—	—	1	4	2	—	—	—	6	13	18	—	—	—	1	2	4	2	—	—	—	9	18
41—50	19	—	—	—	—	3	2	4	—	3	—	7	19	22	1	—	—	1	4	3	4	1	3	—	7	23
51—60	28	1	—	—	2	4	5	7	—	1	—	10	29	30	3	—	—	2	4	5	7	—	2	—	13	33
61—70	29	—	—	—	3	2	3	3	—	1	—	18	31	33	1	—	—	4	3	3	5	—	1	—	18	34
ponad 70	43	4	—	—	2	—	3	—	—	2	—	34	47	43	4	—	—	2	—	3	6	—	2	—	34	47
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	264	10	—	1	13	24	50	20	2	21	—	85	275	302	13	—	3	20	28	52	91	3	32	—	92	318

Przyrost naturalny ogólny 202, miejscowy 188. W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 2,21, zgonów 1,31, małżeństw 0,55, przyrostu napływowego 5,30, ogólnego przyrostu ludności miejscowej 6,20.

II. Zmiany miejsca zamieszkania. *)

a) Przeprowadzki zewnątrz miasta Poznania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie		samotne	
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przyływ . .	1173	1040	2213	61	10	37	113	1075	117
Odływ . .	588	516	1104	29	14	34	62	525	440
Różnica	+585	+524	+1109	+32	-4	+3	+51	+550	+477

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróz	Niewiadomo
Przyływ . .	1650	168	257	69	38	1	30
Odływ . .	743	98	128	29	43	2	61
Różnica	+907	+70	+129	+40	-5	-1	-31

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . .	2027	26	121	9	46	3	19	—	2213
Odływ . .	1031	37	52	6	11	—	10	—	1104
Różnica	+996	-11	+69	+3	+35	+3	+9	—	1109

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- ływ	Odływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	14	8	+ 6
2. Urzędnicy prywatni	164	92	+ 72
3. Rzemieśnicy (czeladź)	459	210	+249
4. Robotnicy i p.	204	94	+110
5. Zawody umysłowe wolne	19	8	+ 11
6. Urzędnicy publiczni	78	36	+ 42
7. Wojskowi	16	1	+ 15
8. Inne zawody	19	18	+ 1
9. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	200	121	+ 79
Ogółem	1173	588	+585
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	28	17	+ 11
2. Służące	522	205	+317
3. Urzędniczki prywatne	40	32	+ 8
4. Zawody umysłowe wolne	11	4	+ 7
5. Urzędniczki publiczne	17	11	+ 6
6. Inne zawody	98	60	+ 38
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	324	187	+137
Ogółem	1040	516	+524

*) Dane powyższe są niekompletne; szereg zameldowań, odmeldowań i przemeldowań zalega w M. Urzędzie Bezpieczeństwa Porządku Publicznego.

b) Przeprowadzki wewnątrz miasta Poznania.

1. Przeprowadzki według dzielnic miasta.

Przeprowadzono się	na lub do													
	Prawy brzeg Warty	Centrum	Wilda	Jeżyce i Sołacz	św. Łazarz	Górczyn	Główna	Komandorja	Rataje	Starołęka Mała	Dębica	Winiary	Naramowice dom.	Ogółem
Z prawego brzegu Warty	49	53	5	6	6	2	5	—	—	—	—	—	—	126
z Centrum	26	417	80	72	54	4	3	—	—	1	2	2	—	661
z Wildy	2	63	84	21	22	1	1	—	—	1	5	1	—	201
z Jeżyc i Sołacza	19	156	40	201	76	9	—	1	—	10	3	—	—	515
z św. Łazarza	14	192	61	123	329	69	5	1	—	3	—	1	—	798
z Górczyna	3	12	2	16	16	25	—	—	—	—	—	—	—	74
z Głównej	—	—	4	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	17
z Komandorji	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
z Rataj	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4
z Starołęki Małej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
z Dębca	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4
z Winiar	—	5	2	7	5	3	—	—	—	—	—	—	—	22
z Naramowic dom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	114	900	282	447	508	114	27	2	—	15	11	4	—	2424

2. Stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem
Ogółem	2424
Płeć: mężczyzn	1201
kobiet	1223
Razem	2424
Stan rodzinny: głowa rodziny mężczyzn	191
„ „ kobiet	24
Członkowie rodziny: mężczyzn	122
kobiet	304
Samotni mężczyzn	888
kobiet	895

3 Zajęcie przeprowadzających się.

	Ogółem
I. Mężczyźni.	
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy . .	26
2. Urzędnicy prywatni	180
3. Rzemieślnicy (czeladź)	332
4. Robotnicy i p.	137
5. Zawody umysłowe wolne	18
6. Urzędnicy publiczni	69
7. Wojskowi	16
8. Inne zawody	9
9. Bez zawodu i niezn. zawodu	414
Ogółem	1201
II. Kobiety.	
1. Robotnice i p.	80
2. Służące	449
3. Urzędniczki prywatne	80
4. Zawody umysłowe wolne	6
5. Urzędniczki publiczne	14
6. Inne zawody	108
7. Bez zawodu i niezn. zawodu	486
Ogółem	1223

III. Zdrowość.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	
8	17	6	6	26	172	63	33	42	20	7	16	416

W tem przypadków: chorób zakaźnych 3, chorób oczu i uszu — zachorzeń wewnętrznych 113, chorób płucnych 16, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń położowych —, chorób serca —, uwiadu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 37, świerzby — chorób skórnych 30, chorób zewnętrznych —, chorób piciowych 50 do obserwacji 1, do opieki 4, zatrucia 8, obrażenia 150, gardła — raka 4,

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przy- pływ w miesiącu	Od- pływ	+	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytuł. dla starc. Grobla 26	129	6	9	—3	126	4
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	131	161	186	—25	106	12
II. St. chorób wewn.	152	112	122	—10	142	20
III. St. chorób wener. i skórnych	94	79	101	—22	72	—
IV. St. dziecięca	36	28	31	—3	33	15
V. St. dla umysłowo chorych	23	36	38	—2	21	—
razem	436	416	478	—62	374	47
Szpital djakonisek	252	198	239	—41	211	15
żydowski	5	13	16	—3	2	2
SS. Miłosierdzia	203	183	260	—77	176	12
Zakład św. Józefa	139	104	139	—35	104	19
Sanatorium SS. Elżbietanek	84	92	118	—26	58	3

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.

Dezynfekcyj dokonano w zakładzie 3, poza zakładem 90
razem 93. Dezynfekcję spowodowały następujące choroby:

Zarnice	— razy	Dur brzuszny	1 razy
Płonica	17	„ inny	—
Ospa	—	Gruźlica	54
Błonica i dławiec	13	Czerwonka	—
Zakażenie położowe	—	Inne choroby	8
Dezynfekcji rzeczy	—	Robactwo	—
		Świerzb	—

4. Choroby zakaźne, policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Stare Miasto p. p. brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Ogółem
Błonica i dławiec	6	2	6	4	4	—	1 ¹⁾	23
Płonica	5	1	3	5	1	1	—	16
Zarnice	—	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny	1	—	—	—	—	—	—	1
Dur płamisty	—	—	—	—	—	—	—	—
Zakażenie położowe	—	—	—	—	—	—	—	—
Jaglica	—	—	—	—	1	—	—	1
Gruźl. płuc	12	1	7	8	8	1	3 ²⁾	40
Czerwonka	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne choroby	—	—	—	—	—	1	—	1
Ogółem	24	4	16	17	14	3	4	82

Uwaga: ¹⁾ Dęb ec, ²⁾ 1 Starołęka Mała
2 Dębiec.

IV. Nieruchomości: stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmownie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	Inni
25	—	21	4	—	21	4	—	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 4, z rąk polskich 21.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	mieszka- niowych	Innych	mieszka- niowych	Innych	innych budynków				mieszka- niowych	ubikacyj miesz- kaniow. ogółem	lokali handlow. i przemysłow.
12	3	—	—	1	8	12	2	26	15	30	4

Wniosków budowlanych wpłynęło 120, zezwoleń udzielono 82

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.		
Powstało	6	5	2	2	—	—	15	7
Ubyło	—	—	—	—	—	—	—	3
Różnica	+	+	+	+	—	—	+15	+4

V. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość depozytów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	61 044	12 005 270,29
Przypływ	575	1 187 400,81
Odpiływ	193	945 713,36
Stan w końcu miesiąca	61 426	12 246 957,74

2. Lombard Miejski.

	Liczba zastawów	Suma pożyczek zł.	Przeciętna pożyczka zł.
Zasób na początku miesiąca . .	7906	479788	60,68
W ciągu miesiąca } złożone	2847	163639	57,48
} wykupione	2758	125199	45,39
Sprzedane publicznie	-	-	-
W końcu miesiąca	7995	518228	64,82

3. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpiływ	+	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	4084	82	32	+50	4134	13
2. Dzieci w miejskiej opiece:						
a) w 1 roku życia	382	35	93	-38	344	16
b) od 1-2 r. „	291	59	36	+23	314	1

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych Łazienna 2, osobom 4708 w tem 3341 mężczyzn, 838 kobiet, 529 dzieci

VI. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorie robotników	Przemysł i handel	Metallurgia	Przem. budowlany	Rob. miejscy.	
	gr	gr	gr	fabr. gr	inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	78	78	165-180	108	105
„ 2-4 „ „ „	93	93	.	118	116
„ 2-4 „ „ „ „	108	108	.	141	136
„ ponad 4 „ po wyucz.	108	108	.	141	136
Robotnicy przyuczeni	80	82	180 ¹⁾	108	108
Robotnicy 16-18 lat	39	39	.	.	.
„ 18-21 „	64	64	65-75	72	72
„ ponad 21 lat samotni	78	78	90-100	102	102
„ ponad 21 lat „	78	78	.	102	102
Robotnice 16-18 lat	35	35	.	.	.
„ 18-21 lat	45	45	.	51	51
„ ponad 21 lat	52	52	.	65	65

U wagi: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorii płacy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydajność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej.

¹⁾ robotnik zawodowy.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozostaje	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsce	pracowników
Przem. Metalowy	94	-	94	144	-	144	82	-	82	3,14	9	48
Budowlany	88	-	88	356	-	356	87	-	87	1,202	-	67
Drzewny	37	-	37	55	-	55	35	-	35	-,3	2	17
Skórny	-	-	-	27	1	28	-	-	-	-,14	-	14
Papier druk.	-	-	-	22	3	25	-	-	-	-,12	-	13
Spożywczy	-	-	-	37	-	37	-	-	-	-,20	-	17
Konfekcyjny	-	-	-	9	6	15	-	-	-	-,2	-	13
Inny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Robotnicy niekwalifik.	472	50	522	1645	373	2018	47	60	532	-,261	-	1225
Służ. domowa	-	104	104	13	104	117	-	89	89	-,21	15	7
„ folwarcza	111	52	163	114	35	149	107	35	142	12,7	9	-
„ sezonowa	-	60	60	-	52	52	-	52	52	-	8	-
Pracownicy komunik.	-	-	-	5	-	5	-	-	-	-,2	-	3
Biuraliści	1	-	1	122	77	199	1	-	1	-,52	-	146
Subjekci handl.	-	-	-	175	32	207	-	-	-	-,6	-	151
Inni umysłowi	1	-	1	93	10	103	-	-	-	1,45	-	58
Prak. term.	3	-	3	7	-	7	3	-	3	-	-	4
Inni	20	6	26	51	6	57	20	6	26	-,8	-	23
Ogółem	827	221	1048	2875	699	3574	807	242	1049	17,19	43	1806
w tem z poprzedniego miesiąca	5	10	15	2441	451	2892	-	-	-	-	-	-

U waga: Liczby powyższe dotyczą wyłącznie miasta Poznania

VII. Apropowizacja mięsna.

Rzeźnia miejska i Targowisko.

1) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koní	Ogółem
spędzono	610	600	2697	11658	4591	2008	-	1	-	22165
ubito .	192	398	833	9969	5476	2923	45	24	133	19993

2) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	591	457	2187	7373	2516	1952	-	-	15076
drogą kołową	19	143	510	4285	2075	56	-	1	7089
Wysłano									
koleją żelazną	397	339	2022	3065	103	114	-	-	6040
drogą kołową	35	28	80	-	-	-	-	-	143
do rzeźni	178	233	595	8593	4488	1894	-	1	15982

3) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	śladników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogół-tem	w wozach	
Nade- szło	601	601	2308	7957	3117	2920	—	—	—	17504	1	2
											576	6

Wysłano 9 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	52	52	51	50	z przem 70% z przemiału 65% z przem. 70%
2. „ pszen.	„	1,00	1,00	1,00	1,00	
3. Mąka pszen.	„	90	90	90	90	
4. „ żytnia	„	65	65	65	65	
5. Kasza jęcz.	„	80	80	80	80	
6. Groch polny	„	1,00	1,00	1,00	1,00	
7. Fasola . . .	„	1,40	1,40	1,40	1,40	
8. Cukier . . .	„	1,44	1,44	1,44	1,44	
9. Mleko niezb.	1 l.	42	42	42	42	
10. Jaja	1 szt.	45	25	25	23	
11. Ser biały . .	1 kg.	1,40	1,40	1,40	1,40	
12. Mięso woł. z k.	„	3,40	3,40	3,40	3,40	
13. Cielęcina z k.	„	3,20	3,20	3,20	3,20	
14. Wieprz. brz.	„	3,00	3,00	3,00	3,00	
15. Świnina św.	„	3,20	3,20	3,20	3,20	
16. Olej rzepak.	1 l.	3,20	3,20	3,20	3,20	
17. Masło niesol.	1 kg.	7,60	7,60	8,00	6,80	
18. Smalec wp.	„	4,60	4,60	4,60	4,60	
19. Ziemniaki .	„	20	20	22	2	
20. Sól biała . .	„	34	34	34	34	
21. Kapusta kw.	„	70	80	80	80	
22. Marchew . .	„	60	70	80	80	
23. Kawa palona naturalna . .	„	12,00	12,00	12,00	12,00	
24. Kawa zboż. w p.	„	1,20	1,20	1,20	1,20	
25. Węgiel kam.	50 kg.	3,50	3,50	3,50	3,50	
26. Nafta	1 l.	65	65	65	65	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2,50	2,50	2,50	2,50	
28. Gaz	1 kbm.	30	30	30	30	
29. Elektryczn.	1 kwg.	60	60	60	60	
30. Przejazd tramwajem .	—	20	20	20	20	
31. Nr. gazety .	—	20	20	20	20	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
33. Bilet do te- atru ludow. lub kina . .	—	1,50	1,50	1,50	1,50	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	26,00	26,00	26,00	26,00	
35. Cebula . . .	1 kg.	80	90	90	90	
36. Gęś	„	nie notowano				
37. Karpie . . .	„	6,50	6,00	6,40	6,00	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za 100 kg.
przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszemica	- - - -	46,50 zł	Len	- - - -	nie notowano
Żyto	- - - -	33,50 „	Konopie	- - - -	nie notowano
Jęczmień	- - - -	35,50 „	Świnie	- - - -	170,00-222,00 zł
Owies	- - - -	34,00 „	Woły	- - - -	146,00-160,00 „
Proso	- - - -	nie notowano	Cielęta	- - - -	140,00-196,00 „
Tatarka	- - - -	nie notowano	Owce	- - - -	114,00-122,00 „
Wełna krajowa	- - - -	nie notowano	Kozy	- - - -	nie notowano

3. Wskaźniki drożyzniane.

Budżet rodziny robotniczej 4 - osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

		1913	1929 II.	1929 III.	II—III.
1. Koszty żywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	58,39	56,61	1,78
	wskaźnik	100	190	185	3,05%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	42,75	40,91	1,84
	wskaźnik	100	217	208	— 4,30%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	4,84	4,52	— 0,32
	wskaźnik	100	224	210	— 6,67%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	26,02	26,02	—
	wskaźnik	100	209	209	—
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	3,99	3,99	—
	wskaźnik	100	224	224	—
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	1,81	1,81	—
potrzeby kulturalne,	zł	0,31	0,58	0,58	—
odzież	zł	0,33	1,59	1,59	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	68,77	66,93	— 1,84
	wskaźnik	100	214	208	— 2,68%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	8,82	8,50	— 0,32
	wskaźnik	100	224	216	— 3,66%
4. Żyto (25. w mles.)	100 kg. zł	19,18	34,00	33,50	— 0,50
	wskaźnik	100	177	175	— 1,47%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	8,90	8,90	—
	wskaźnik	100	172	172	—
6. Płaca robotnika niekwa- lifikowanego	tyg. zł	22,87	46,92	46,92	—
	wskaźnik	100	205	205	—

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	III. 1929	norm.	Od- chylenie
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) . .	23	15,0	3	—14,7	—1,9	2,4	—1,3
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. . .	1	75,3	31	39,6	58,6	52,1	+ 6,5
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna %	26 14, 22 23, 24	7,3 100%	3 17	1,6 56%	4,6 89%	4,6 80%	.0 + 9%
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	7,0	6,7	+ 0,3
5. Opady (mm). . . .	31	9,5	—	—	suma miesięczna 20,3 32,0 — 11,7		
6. Czas trwania usło- necznienia (godziny)	—	—	—	—	suma miesięczna 129,6 112,0 + 17,6		

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
8	3	6	15	3	17	26	13	2 razy

Dni pogodnych 1, pochmurnych 12, z wichrem 1, z opadem 12, z burzą —, z gradem —, z krupami —, mroźnych (max. 0°) 5, z mrozem (min. niżej 0°), 24; ze śniegiem 4, z mgłą 7.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. : $\frac{000}{14}$; 2. : — ; 3. : $\frac{000}{14}$; 4. : — ; 5. : — ;
 6. : $\frac{000}{14}$; 7. : — ; 8. : $\frac{000}{14}$; 9. : — ; 10. : — ;
 11. : $\frac{000}{14}$; 12. : $\frac{000}{14}$; 13. : $\frac{000}{14}$; 14. : $\frac{000}{14}$; 15. : $\frac{000}{14}$;
 16. : $\frac{000}{14}$; 17. : — ; 18. : 0,20; 19. : 0,43 ; 20. : 0,56;
 21. : 0,70; 22. : 0,92; 23. : 1,04; 24. : — ; 25. : 1,28;
 26. : 1,48; 27. : 1,80; 28. : 1,87 ; 29. : 1,94 ; 30. : 2,08 ;
 31. : 2,38.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Stare Miasto p. pr. brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Razem
Pożarów wielkich .	1	—	—	—	—	—	—	1
średnich .	2	—	—	1	—	—	—	3
małych .	11	—	2	2	1	—	—	16
razem	14	—	2	3	1	—	—	20
Pomoc dor.	40	7	12	16	7	6	3 ¹⁾	91

Alarmów ogółem 111

¹⁾ Dębiec.

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	12	1	13
Przyływ w miesiącu	273	152	425
Razem	285	153	438
Odpyw	281	152	433
Stan w końcu miesiąca	4	1	5
W odpływie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 5 495
 z tych a) w hotelach 4 705
 b) u innych 790
 W tem z zagranicy 800

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja				Oddano na miasto m ³
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m ³	gaz wodny m ³	dwugazu m ³	ogólna suma m ³	
4186	—	1 764 120	—	264 220	2 028 340	2 034 140

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w Centrali kwłi	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwłi kg
2 124 880	2511 572	1,18

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m ³
Śródmieście	140 231
Jeżyce	51 781
Św. Łazarz	35 652
Wilda	48 280
Sołacz	1 447
Dębiec	265
Rataje	794
Starołęka	1 201
Główna	2 366
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	77 912
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	45 338
Ogółem	405 267

9. Przeładownia Miejska.

Ruch kolejowy	Ruch żeglugowy
Przywóz wagon. 527	Przywóz: żadnego
Wywóz wagon. 175	Wywóz: 1 berlinka o pojemności 365,5 ton jęczmienia.
Ogółem 702	

10. Ruch pocztowo-telegraficzny.

	Nadane	Nadeszłe
Zwykłe przesyłki listowe (listy, kartki, druki)		
papiery handlowe i próbki towarowe	11 545 682	2 475 270
Przesyłki polecone	116 916	109 562
Listy wartościowe	2 788	1 791
Paczki bez podanej wartości	39 665	24 742
Paczki z podaną wartością	1 071	6 423
Przesyłki za pobraniem	18 486	11 789
Zlecenia pocztowe (weksle, rachunki)	2 761	1 277
Czasopisma (egzemplarze)	2 579 616	119 134
Telegramy	22 387	26 098
Rozmowy telefoniczne międzymiastowe i międzynarodowe	55 929	67 691
Rozmowy telefoniczne miejscowe	6 757 983	
Rzeczywisty ogólny dochód zł.	934 469,57	
	wpłacono	wypłacono
Przekazy pocztowe i telegraficzne . . . . . sztuk	41 020	61 199
Przekazy pocztowe i telegraficzne . . . . . kwota zł.	5 528 391	5 182 542
Wpłaty i wypłaty P. K. O. . . . . sztuk	27 475	11 365
Wpłaty i wypłaty P. K. O. . . . . kwota zł.	14 014 027	1 369 746

Zestawienia kwartalne.

(Za czas od 1 I. do 31. III. 1929.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzny	Zajęcie kobiety								ogółem mężczyzn
	(zawody jak obok)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Samodziel. rolnicy, przemysłowcy i handlowcy	2	3	1	2	—	1	—	9	18
2. Urzędnicy prywatni	—	28	17	3	1	3	—	35	87
3. Rzemieślnicy (czeladź)	—	33	53	32	—	—	—	47	165
4. Robotnicy	—	1	15	71	—	—	—	14	101
5. Zawody umysł. wolne	1	—	—	—	—	—	—	3	4
6. Urzędnicy publiczni	1	15	9	5	—	10	—	20	60
7. Inne zawody	—	2	2	—	—	—	—	—	4
8. Bez zawodu i inlezn. zaw.	—	2	—	—	—	—	—	1	3
Ogółem kobiet	4	84	97	113	1	14	—	129	442

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach					W ogólnej liczbie nieślubn.	
		I.	II.	III.	razem	w tem miej- scow.		
							miejst.	zam.
poniżej 18	12	7	2	3	12	8	4	4
„ 18—20	104	38	32	35	105	94	45	9
„ 21—25	410	140	143	149	432	374	76	36
„ 26—30	443	163	127	156	446	406	38	14
„ 31—35	294	85	94	117	296	273	13	6
„ 36—40	128	45	42	47	134	118	5	3
„ 41—45	31	12	9	12	33	29	1	1
46 i wyżej	3	—	2	1	3	2	—	—
Wiek nieznan	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	1445	490	451	520	1461	1304	182	73
W tem miejscowych	1288	442	399	463	1304	1304	182	—

W tem związków zamiejscowych 1, i to m. urz. pryw. z kob.
bez zawodu.

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	Miejscowe			Wszystkie zgony		
	m.	k.	ogół.	m.	k.	ogół.
Do 5 lat	132	120	252	142	130	272
6—10	8	8	16	11	9	20
11—15	3	—	3	6	1	7
16—20	12	11	28	15	17	32
21—30	36	36	72	55	47	102
31—40	25	29	54	31	40	71
41—50	42	23	65	51	28	79
51—60	45	35	80	53	43	96
61—70	47	58	105	54	62	116
Ponad 70	51	100	151	52	104	156
Wiek nieznany	—	—	—	—	—	—
Ogółem	401	420	821	470	481	951

4. Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+ —
Ilość ubezpieczonych . .	75 511	80 080	+4 569
Niezdolnych do pracy . .	3 819	2 592	—1 257

5. Sądy zawodowe.

a) Sąd kupiecki.

	Zaległ.	Nowych	Razem
Wniesiono spraw	43	108	151
Załatwiono przez:			
cofnięcie	3	8	11
ugodę	3	12	15
wyrok	17	26	43
inaczej	3	24	27
razem	26	70	96
Nie załatwiono	17	38	55

Przeciętna wartość sporu od 100—500 zł.

b) Sąd procederowy.

	Zaległ.	Nowych	Razem
Wniesiono spraw	65	297	362
Załatwiono przez:			
cofnięcie	3	27	30
ugodę	16	56	72
wyrok	24	104	128
inaczej	5	49	54
razem	48	236	284
Nie załatwiono	17	61	78

Przeciętna wartość sporu od 50—150 zł.

6. Ruch ludności według dzielnic miasta.

Dzielnica	Małżeństwa miejscowe	Żywo urodzeni miejscowi	Zgony miejscowi	Migracja		Przyrost lub ubytek		
				Przyływ	Odływ	naturalny	napływ.	ogółem
Poznań (ściślejszy) . .	417	1182	759	4892	2276	+423	+2616	+3039
Główna	13	56	28	102	34	+ 28	+ 68	+ 96
Komandorja	1	1	2	15	6	— 1	+ 9	+ 8
Rataje	1	6	4	22	12	+ 2	+ 10	+ 12
Starołęka Mała	2	21	10	43	25	+ 11	+ 18	+ 29
Dębiec	1	9	3	30	21	+ 6	+ 9	+ 15
Winiary	6	27	15	65	33	+ 12	+ 32	+ 44
Naramowice dom. . . .	—	2	—	4	2	+ 2	+ 2	+ 4
Razem	441	1304	821	5173	2409	+483	+2764	+3247

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go stycznia do 31-go marca 1929 roku.

Uwagi: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; pierwszy kwartał 1928 r. = c.

Mażeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 442 (b: 658; c: 400); urodzeń żywych notowano 1461 (b: 1383; c: 1475); zgonów 951 (b: 902; c: 854).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywo urodzonych wzrosła o 78, liczba zgonów o 49.

W stosunku do I/1928 spadła liczba żywo urodzonych o 0,95 proc., liczba zgonów wzrosła o 11,36 proc.

Polepszyła się śmiertelność niemowląt (213 wobec b: 229) natomiast u dzieci 2-5 roku życia na równi (59 wobec 57).

Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 306 zgonów (b: 304; c: 309).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławiec, błonicę i krztusiec 22 (b: 28), na dur 2 (b: 5), na czerwonkę — (b: 2), na grypę 35 (b: 33), na gruźlicę 142 (b: 118), na zapalenie płuc 102 (b: 89), na inne choroby zakaźne: 3 (b: 29). Wzmogły się choroby zapal. płuc i gruźlica.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 510 (b: 476; c: 621), przyrost naturalny średni.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywourodzonych 3,33 (b: 2,21), zgonów 1,51 (b: 1,44), uwzględniając zaś samych miejscowych przypada żywo urodzonych 2,08, zgonów 1,30.

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1206 (b: 1152), nieślubnego 255 t. j. 17,5 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 231 t. j. 16,7 proc. w kwartale poprzednim. Wśród matek niezamężnych było 46,7 proc. służących (b: 41,1 proc.). Miejscowo przynależnych dzieci nieślubnych urodziło się 182 na ogółem 1304 żywo urodzonych, t. j. 13,96 proc.

Układ wyznaniowy:

Mażeństw katolickich zawarto 429 t. j. 97,0 proc.; (b: 642 = 97,6 proc.), ewangelickich 2 (b: 5), żydowskich 2 (b: —), mieszanych 9 (b: 11), innych — (b: —).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1167 (96,8 proc.; b: 1119 = 97,1 proc.); z rodziców ewangelickich 14 (1,1 proc.; b: 12 = 1,0 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 13 (b: 5); z małżeństw mieszanych i innych 12 (b: 16). Na ogółem 255 (b: 231) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 243 (b: 225), ewangelickich 10 (b: 5), mojżeszowych 1 (b: 1), innych i niezn. 1 (b: —).

Zmarło ogółem katolików 897 (94,3 proc.; b: 829 = 91,9 proc.), ewangelików 48 (5,0 proc.; b: 60), izraelitów 3 (b: 9), innych 3 (b: 4).

Układ narodowościowy:

Mażeństw polskich zawarto 432 (97,7 proc.; b: 645 = 98,0 proc.), niemieckich 2 (b: 6), innych 2 (b: —), mieszanych 6 (b: 7).

Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1172 (97,2 proc.; b: 1127 = 97,8 proc.) niemieckich 16 (b: 14), innych 14 (b: 9), z małżeństw mieszanych 4 (b: 2). Dzieci nieślubnych polskich było 244 (95,7 proc.; b: 224 = 96,9 proc.), niemieckich 10 (b: 9), innych 1 (b: —).

Zmarło Polaków 898 (94,4 proc.; b: 841 = 93,2 proc.), Niemców 47 (b: 51), innych 6 (b: 10).

Przyrost naturalny ludności miejscowej wykazują katolicy.

Ruch wędrowny w przyroście średni. Nadwyżka przyływu wynosi 2764 (b: 2991) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 4,40. Nadwyżkę przyływu wykazują wszystkie wyznania, Polacy, województwo poznańskie, b. dzielnice rosyjska, austriacka i zagranica. Z dzielnic miasta wykazują przyrost napływowy poza starym Poznaniem wszystkie nowo przyłączone dzielnice.

Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 5,18 proc. (przyrost naturalny 0,78 proc.).

Zygmunt Zaleski.